

**XVIII. školsko natjecanje iz hrvatskoga jezika
2. veljače 2013.**

drugi (II.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati crnom ili plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranja (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.
9. Da bi se priznali, odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pismenu žalbu.

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____
(član Školskoga povjerenstva)

3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Napiši kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad svih sklonjivih (deklinabilnih) riječi.

Čudno je u siječnju opaziti s obale čamac kako plovi preko vode, crn, malen i jedva vidljiv, dok mu se obrisi u prvi mah miješaju s crtama valova, kao da se i čamac skutrio i čovjek na krmu što ukočenim rukama drži ručicu motora.

Pavao Pavličić, *Dunav*

4	
---	--

2. Prepiši iz rečenice sve nepromjenjive riječi.

Navečer, pri ulasku u knjižnicu, vidim knjižničarku Mariju iz starog doba dok sam često dolazio u knjižnicu negdje šezdesetih godina.

Nepromjenjive riječi _____

3	
---	--

3. Napiši na crte točan oblik dvoglasnika *ie* (*ijeljeleli*).

Dok je ona pl__nila pozornost svojim l__pim osm__hom koji je dominirao na bl__dom licu i os__ćala t__skobu sv__sna prolaznosti vr__mena, on je vol__o promatrati zv__zde pitajući se što je čov__k sam prema ovom sv__tu, gdje prestaje zv__zdoznanstvo, a počinje v__ra.

3	
---	--

4. Napiši dijakritičke znakove iznad slova *c*.

Kako su milozvučne, tisućama puta izgovorene, skladne, šuštave rečenice čija nas melodičnost s Gospodinom povezuje. O, neznance, ti koji ćeš jednoga dana pročitati ovo, ni naslutiti ne možeš kakvom srećom ublaživaše moj nemir i osjećaj krivnje.

3	
---	--

13	
----	--

5. Zaokruži slova ispred pogrješno rastavljenih riječi na kraju retka.

- a) razmišlja-
ti
- b) cjelovito-
st
- c) spomen-
ploče
- d) auto-
cesta

2	
---	--

6. Zaokruži riječi koje treba pisati velikim početnim slovom.

humanizam u hrvatskoj književnosti javlja se rano. u prvoj polovici 15. stoljeća predstavnici zadarskoga humanističkog kruga okupljaju se u samostanu sv. krševana, biskup juraj divnić postaje središnjom osobom. marko marulić središnja je osoba svekolikoga hrvatskog humanizma, pisac međunarodnoga ugleda, a frane božićević natalis, marulićev biograf, jedan je od prvih prevoditelja petrarke. šizgorić je autor prve pjesničke zbirke u hrvata. antun vrančić, nadbiskup ostrogonski i kraljev namjesnik, objavio je putopis putovanje iz budima u drinopolje. najznačajniji su predstavnici dubrovačkoga humanističkog kruga ludovik crijević tuberon i ilija crijević, *poeta laureatus*, pjesnik latinskih stihova. biografska pohvala pietra riarija tiskana 1474. smatra se najstarijom proznom inkunabulom nikole modruškoga. u sjevernoj hrvatskoj značajnu ulogu ima ivan vitez od sredne, kancelar kralja matije korvina, koji je sudjelovao u političkim, diplomatskim i kulturnim zbivanjima u hrvatsko-ugarskoj monarhiji, a ivan česmički (janus pannonijs) najznačajniji je pjesnik ranoga hrvatskog humanizma.

4	
---	--

6	
---	--

7. Zaokruži riječi u kojima je r slogotvorno.

tvrd, brižan, vrijedan, rječit, mornari, vrvjeti, križati, krug, hrvatski, karakter

2	
---	--

8. Na praznu crtu napiši apstraktne imenice iz rečenice.

Čovjek mudrost i dobrotu stječe učenjem iz knjiga

2	
---	--

9. Zaokruži riječ koja ne pripada zadanom nizu.

Plitvička jezera, Vinkovci, Zagreb, Bilice, Otočki virovi

1	
---	--

10. Naglasi riječi:

pješčan, odrješit, razrjeđenje, bljeđi, blijed

3	
---	--

11. Odredi točnost ili netočnost tvrdnji.

- a) Morfem je najmanja jezična jedinica koja ima značenje. T – N
- b) Morfem je najmanja jezična jedinica koja ima i izraz i sadržaj. T – N
- c) Morfologija je isto što i oblikoslovlje. T – N
- d) Gramatička sinonimija spoj je dvaju ili više sadržaja u jednom izrazu. T – N

4	
---	--

12	
----	--

12. Razvrstaj sve glagolske oblike.

Rodih se u uglednoj obitelji u gradu. Moja obitelj bijaše uznosita, ugledna i čvrsta poput mog grada. Bogatstvo, mudrost i odmjerjenost moga oca činjaše ga jednim od najuglednijih stanovnika grada. Moja majka bijaše ukras njegovu značaju, pravilno odmjeravajući prostor koji pripada ženi majci-supruzi. Utonuh u molitvu, i kad izdisaji moga tijela povратиše sklad prirodnosti, obratih se Bogu svome, pa mu rekoh: O Gospode, Bože moj, poslušaj mene udovicu, i svrni svoj pogled na moje zazivanje. Ti si sazidao i ono što je prije bilo i ono što će biti poslije. Ti im skrši snagu moći svojom, savij silu gnjevom svojim. Jer su naumili da obeščaste Tvoje Svetište, da okaljaju mjesto gdje boravi preslavno ime Tvoje. Ako želiš da ja budem oruđe Tvoga nauma, obdari me hrabrošću i mirom, podaj mi snage da uzmognem nadvladati okrutnog neprijatelja.

Miro Gavran, *Judita*

infinitiv _____

prezent _____

perfekt _____

aorist _____

imperpekt _____

futur prvi _____

imperativ _____

glagolski prilog sadašnji _____

4	
---	--

4	
---	--

13. Napiši oblikotvorne morfeme iz podcrtanih riječi.

Ivan i Marko dobri su učenici.

2	
---	--

14. Dopuni rečenice tako da imenice napišeš u zadanom padežu.

- a) (Marija, V) _____, vidjet ću te uskoro!
- b) Ponašao se poput (pesimist, G) _____ .
- c) Smatrali su ga najvećim (mislilac, I) _____ .
- d) Često je gostovao na (radio, L) _____ .

4	
---	--

15. Zaokruži slovo ispred rečenice u kojoj se instrumental odnosi na muško ime.

- a) S Ivanom Jurić veže me dugogodišnje prijateljstvo.
- b) S Ivanom Jurićem veže me dugogodišnje prijateljstvo.

1	
---	--

16. Zaokruži slovo ispred rečenice s pogrješnim oblikom genitiva.

- a) Bio sam kod Daria.
- b) Ni retka nisam napisao.
- c) Znali smo koliko mu je bilo stalo do rodea.
- d) Na večeri sam susreo profesora Vrabeca.

1	
---	--

8	
---	--

17. Preoblikuj imenice u nominativ zbirne imenice.

a) vlastelin _____

b) brat _____

c) gospodin _____

3	
---	--

18. Zadatak ima dva dijela.

a) Prepiši sve zamjenice.

b) Odredi vrstu zamjenice.

Kad odlazim od kuće, u Gajevoj, pogled
Svracam na prozore prvoga kata:
Ona i ja živimo tamo odnedavna.

Nema na prozoru cvijeća,
Otvoren je i na njemu se pojavi
Njezin nasmiješeni lik,

Moj najdraži cvijet
I pozdravlja me, kao nekada,
A ja ne mogu da doviknem:
Najdraži cvijete moj.

a) Zamjenice	b) Vrste zamjenica

4	
---	--

7	
---	--

19. Zadanim pridjevima napiši komparativ i naziv glasovne promjene redosljedom kojim se javljaju.

Rješenja napiši u tablicu.

Pridjev	komparativ	glasovna promjena
gluh		
čvrst		
gorak		
grub		

4	
---	--

20. Na prazne crte napiši tražene oblike odnosnih pridjeva.

Knjige koje ćete naći u gotovo svakom sandučiću su _____

(Hugo) *Jadnici* i _____ (Baudelaire) *Cvjetovi zla*.

2	
---	--

21. Zaokruži slovo ispred rečenica u kojima je upotrijebljen određeni oblik pridjeva.

- a) Dobar glas daleko se čuje.
- b) Nacrtajte pravokutni trokut!
- c) Čini mi se da vas čeka jako visok čovjek.
- d) Prošle smo godine ljetovali na Dugom otoku.

2	
---	--

8	
---	--

22. Razvrstaj pridjeve prema značenju.

Benešićev život bio je – naoko – ravan kao pejzaž oko ljetnog Dunava ili kao siva podloga mog dječjeg ćilima.

opisni pridjevi: _____

odnosni pridjevi: _____

3	
---	--

23. Zadatak ima dva dijela.

a) Zaokruži zamjenice koje su pogriješno upotrijebljene u zadanoj rečenici.

b) Na praznu crtu napiši pravilne oblike.

a) U mojoj sam knjizi pročitao smjernice za pisanje eseja. Za ništa nisam tražio opravdanje, iako bih kojiput to mogao učiniti.

b) _____

3	
---	--

24. Dopuni rečenicu tako da upotrijebiš prefiks *nad-/nat-*

a) ____ ljudskim naporima spašeni su stradalnici.

b) Zakon je usvojen ____ polovičnom većinom prisutnih.

c) Slavuj nije uspio svojim glasom ____ pjevati jeku.

2	
---	--

25. Zaokruži riječi čija je rječotvorna osnova *dom*.

domaći, domovinski, domar, domovina, pradomovina

1	
---	--

9	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred rečenice s pogrješnim oblikom lokativa.

- a) Već tjednima živi u tuzi.
- b) Moj se klub natječe u drugoj ligi.
- c) O njemu se raspravljalo u točki razno.
- d) Nagrađen je prema zaslugi.

1	
---	--

27. Raščlani podcrtane riječi na morfeme.

Godinama sam živjela kao podstanar u malom primorskom gradiću.

	prefiksalni morfem	korijenski morfem	sufiksalni morfem
podstanar			
primorskom			
gradiću			

4	
---	--

28. Odredi rječotvornu i oblikotvornu osnovu podcrtanoj riječi.

Poznati glumac obratio se svojim obožavateljicama.

- a) rječotvorna osnova _____
- b) oblikotvorna osnova _____

2	
---	--

7	
---	--

29. Odredi rod sljedećim imenicama.

djevojčurak _____

momče _____

djevojče _____

bol _____

4	
---	--

30. Zaokruži slova ispred rečenica s pogrješkom.

a) Za rođendan sam dobio fotoalbum.

b) „ Nisam te čula“, reče mu i nastavi spremati.

c) Za nikoga nije pitao.

d) Rado čitam priče Ivane Brlić Mažuranić.

2	
---	--

6	
---	--